

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD)

Publicēts: 05.01.2021.

Kas ir OECD

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija jeb OECD (angliski - *Organisation for Economic Co-operation and Development*) ir 1961.gadā dibināta starpvaldību organizācija, kas apvieno 37 attīstītākās pasaules valstis. Tās galvenā mītne atrodas Francijā, Parīzē.

OECD ir unikāls forums un globāli atzīts ekspertīzes centrs, kas dalībvalstīm dod iespēju efektīvi risināt tām interesējošos jautājumus dažādās nozarēs.

Organizācijas misija ir veidot un popularizēt reformas, kas uzlabo iedzīvotāju dzīves līmeni un sociālekonomiskos apstākļus, kā arī ekonomikas konkurētspēju. Lai šo mērķi sasniegtu, OECD kopā ar valstu valdībām, politikas veidotājiem izstrādā starptautiskas vadlīnijas un standartus ar mērķi veicināt ilgtspējīgu attīstību, un rast atbildes uz aktuāliem globāliem izaicinājumiem.

2013.gada 30.maijā Parīzē notiekošajā OECD Padomes sēdē 34 dalībvalstu pārstāvji pieņēma lēmumu uzsākt iestāšanās sarunas ar Latviju un Kolumbiju.

2016.gada 1.jūlijā Latvija kļuva par OECD 35.dalībvalsti.

OECD vadība un struktūra

OECD Padomes sastāvā ir pārstāvji no katras OECD dalībvalsts, kā arī Eiropas Komisijas (bez balsstiesībām). Padome regulāri tiekas vēstnieku - pastāvīgo pārstāvju OECD līmenī un parasti reizi gadā - ministru līmenī.

OECD dalībvalstu darbs norit vairāk nekā 300 komiteju, darba grupu, ekspertu sanāksmju ietvaros, veicot pētījumus un identificējot labās prakses dažādās ekonomikas un sociālās politikas jomās.

OECD Sekretariātu kopš 2006.gada 1.jūnija vada ģenerālsēkretārs Anhels Gurijs (*Angel Gurría*), kurš nodrošina saikni starp valstu delegācijām un Sekretariātu, vadot OECD Padomes sanāksmes, iepazīstinot ar OECD Sekretariāta izstrādātajiem priekšlikumiem. OECD organizācijas struktūra ietver 16 direktorātus, kas ir atbildīgi par noteiktu darbības sektoru un atbalsta OECD specializēto komiteju darbību.

OECD budžetu veido dalībvalstu iemaksas, kas tiek aprēķinātas pēc īpašas skalas. OECD budžetu apstiprina OECD Padome.

Sadarbība ar OECD

Finanšu ministrija ir atbildīgā institūcija Latvijas interešu pārstāvēšanai, aktīvi iesaistoties Fiskālo lietu komitejā, Finanšu tirgu komitejā, Apdrošināšanas un privāto pensiju komitejā, kā arī Ekonomiskās politikas komitejā.

Papildus, atbilstoši kompetencei kā līdzatbildīgā institūcija atbilstoši aktuālajiem dienas kārtības jautājumiem iesaistās citu OECD komiteju un darba grupu darbā – Investīciju komitejā, Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupā,

Korporatīvās pārvaldības komitejā, Konkurences komitejā, Publiskās pārvaldības komiteja, Ekonomikas un attīstības analīzes komitejā.

Fiskālo lietu komiteja

Nodokļu un nodokļu administrēšanas jomās darbs noris Fiskālo lietu komitejā (Committee on Fiscal Affairs (CFA)), kuras darba grupu pārstāvji tiekas vairākas reizes gadā. Komitejas darba jautājumu klāsts ir ļoti plašs, un Latvija cieši sadarbojas Komitejas apakšgrupās, kas risina un meklē labākus regulējumus Pievienotās vērtības nodokļu jomā, starptautisko nodokļu līgumu jomā, izvairīšanās no nodokļu nomaksas, nodokļu pāredzamības, nodokļu administrēšanas uzlabošanas un sadarbības veicināšanas, nodokļu politikas analīzes un citos jautājumos.

Kā viens no būtiskākajiem un aktuālākajiem jāmin starptautiskais BEPS (nodokļu bāzes samazināšana un peļņas novirzīšana) projekts izvairīšanās no nodokļu nomaksas novēršanai, kura 15 darbības ir vērstas uz dažādiem nodokļu un nodokļu administrēšanas aspektiem, to starptautiskā regulējuma uzlabošanu. Būtiski pieminēt, ka šā projekta īstenošanai tika izveidota Inclusive Framework jeb iekļaujošā satvara darba grupa, kas uzrauga šī plāna īstenošanu ar atskaites punktu G20 valstu vadītājiem, kas vēl vairāk pastiprina šī projekta starptautisko nozīmību. Svarīgi atzīmēt, ka šajā starptautiskā projektā darbojas ne tikai OECD dalībvalstis, bet kopumā 135 pasaules valstis un jurisdikcijas.

Lai cīnītos pret pārrobežu izvairīšanos no nodokļu nomaksas un veicinātu caurskatāmību, OECD ietvaros ir izveidots *Globālais forums par caurskatāmību un informācijas apmaiņu nodokļu mērķiem* (Globālais forums), kurā piedalās kopumā 161 pasaules valstis un jurisdikcijas. Globālā foruma mērķis ir nodrošināt, lai visā pasaulē efektīvi darbotos standarti, kas paredz informācijas apmaiņu starp nodokļu administrācijām.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Nodokļu administrācijas forums(OECD FTA)

[OECD FTA](#) dibināta 2002.gadā. Foruma galvenais mērķis ir uzlabot nodokļu maksātājam sniegtos pakalpojumus un nodokļu saistību izpildi, palīdzot administrācijām paaugstināt efektivitāti, godīgumu un samazināt nodokļu iekasēšanas izmaksas. Galveno pētījumu rezultāti tiek publicēti pārskatos vai vadlīniju formātā. Jaunākās FTA publikācijas var apskatīt [šeit](#).

FTA struktūru veido Birojs, ko vada priekšsēdētājs un 13 nodokļu administrāciju ģenerāldirektori. Biroja darbu tehniskās lietās atbalsta FTA sekretariāts. Darbs notiek FTA pamatprogrammās un programmu darba grupās.

Latvija pievienojās OECD FTA 2016.gada 10.novembrī un kļuva par 47.dalībvalsti. Katru gadu Latvija veic FTA dalības maksas iemaksu saskaņā ar FTA padomes lēmumā noteikto. 2020.gadā Latvija veica FTA dalības iemaksu EUR 25 000 apmērā par laika posmu no 2020.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim.

Finanšu tirgu komiteja

Finanšu ministrija nodrošina Latvijas pārstāvniecību Finanšu tirgu komitejā. Komitejas mērķis ir veicināt efektīvu, atvērtu un stabilu finanšu sistēmu, kura nodrošina ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Šo mērķu sasniegšanai Finanšu tirgu komiteja veic proaktīvu analīzi saistībā ar aktuālajiem notikumiem finanšu jomā, nodrošina dialogu par finanšu politikas jautājumiem gan Komitejas ietvaros, gan ar finanšu sektora ekspertiem ārpus tās. Komiteja popularizē labākos risinājumus efektīvam finanšu sektora regulējumam un strādā tādās jomās kā COVID-19 krīzes atbalsta pasākumi un to analīze, finanšu tirgi un starpniecība, FinTech un digitalizācija, kā arī ilgtspējīgi ieguldījumi un finanses.

Apdrošināšanas un privāto pensiju komiteja

Ekonomiskās politikas komiteja

Finanšu ministrija ir atbildīgā institūcija OECD Ekonomiskās politikas komitejā un tās darba grupās – Makroekonomikas un strukturālās politikas analīzes darba grupā un Īstermiņa ekonomisko prognožu darba grupā. Ekonomiskās politikas komitejas darbības virsmērķis ir sabalansētas un ilgtspējīgas ekonomiskās izaugsmes veicināšana, ievērojot sociālos un vides aspektus. Komiteja sniedz ieguldījumu atbildīgas strukturālās, fiskālās un monetārās politikas veidošanā un finanšu stabilitātes nodrošināšanā OECD dalībvalstīs, īpašu uzmanību veltot ekonomiskās situācijas analīzei pasaulē un OECD valstīs, kā arī izstrādā nepieciešamo reformu un valdības politikas pasākumu virzienus dalībvalstīm.

Saite uz OECD

<http://www.oecd.org/>

Saite uz OECD publikācijām

[http://www.oecd-ilibrary.org/`](http://www.oecd-ilibrary.org/)

<https://www.fm.gov.lv/lv/ekonomiskas-sadarbibas-un-attistibas-organizacija-oecd>